

ИНФОРМАЦИЯ

за сигнали и извършени проверки от ОДБХ, свързани с опазване на пчелите и пчелните семейства от отравяне, към 28.05.2020 г.

От началото на годината до момента в Областни дирекции „Земеделие“ (ОДЗ) и Областни дирекции по безопасност на храните са постъпили общо **29 бр.** сигнали свързани с опазване на пчелите и пчелните семейства от отравяне. Постъпилите сигнали са от районите на Бургас, Добрич, Плевен, Русе, Сливен, Разград, Варна и Хасково. **10 бр.** от тях са оттеглени.

Извършени са общо **19 бр.** проверки по подадените сигнали, като от тях **13 бр.** са проверки по заповед на директора на ОДЗ за свикване на комисията по Закона за пчеларството. Взети са **11 бр.** проби от пчели и **9 бр.** проби от растителност за лабораторни анализи.

До момента са получени резултатите от лабораторното изпитване на **6 броя** пчели и **7 броя** растителни проби, както следва:

1. В с. Петокладенци, общ. Белене, обл. Плевен е взета една проба от пчели, в която са открити перметрин – 231 мг/кг, пиперонил-бутоксид - 43.4 мг/кг, тетраметрин - 12.8 мг/кг в значително количество, които не са продукти за растителна защита, а са Биоциди за борба с вредителите от „Продуктов тип 18 - Инсектициди, акарициди и продукти за контрол на други артроподи“, предназначени за борба с насекоми като мухи, комари, хлебарки, бълхи, мравки, кърлежи и други пълзящи и летящи насекоми, включително и в бита. При анализа е установено и съдържание на циперметрин - 0.12 мг/кг, който също е с инсектицидно действие. Пробата от третираната растителност е взета от друго землище, различно от землището, в което е разположен пчелина, по настояване на собственичката на животновъдния обект.
В растителната проба не е установено наличие на остатъци от пестициди.
2. В с. Милковица, общ. Гулянци, обл. Плевен са взети две проби пчели и 2 проби от плевелна растителност в новозасята царевича със следните резултати от анализа:
  - с. Милковица, общ. Гулянци, обл. Плевен, "СИАН-08" ЕООД е взета проба от пчели с установено наличие на кумафос 0.040 мг/кг, съдържащо се във ветеринарномедицински продукти и наличие на активно вещество клотианидин, инсектицид, с резултат 0.011 мг/кг.

В растителна проба взета от същото землище, в което е разположен пчелина, резултата от анализа показва наличие на активното вещество тиаметоксам, инсектицид, с резултат 0.015 мг/кг.

- с. Милковица, общ. Гулянци, обл. Плевен, Лилян Йорданов Гойчев е взета проба от пчели с резултат кумафос 0.011 мг/кг съдържащо се във ветеринарномедицински продукти.

Във взетата от същото землище растителна проба е установено активното вещество флуороксибир с резултат 0.88 мг/кг, съдържащо се в продукт за растителна защита, разрешен за прилагане при царевица за контрол на многогодишни плевели.

- с. Татари, с. Петокладенци, общ. Белене и с. Стежерово, с. Божурлук, общ. Левски. Във взета сборна проба от новозасята и непоникнала царевица - плевелна растителност са установени – никосулфурон 0.019 мг/кг – хербицид, паклобутразол - 0.071 мг/кг – растежен регулатор, тиаметоксам – 0.063 мг/кг – инсектицид.

Взета от същото землище проба от пчели с резултат клотианидин - 0.01 мг/кг - инсектицид, открити са следи от димоксистробин - 0.009 мг/кг, боскалид - 0.006 мг/кг, тиаметоксам - 0.004 мг/кг.

- с. Драгаш войвода, общ. Никопол е взета сборна проба от новозасята и непоникнала царевица – плевелна растителност. Във взетата проба са установени – клотианидин – 0.021 мг/кг – инсектицид, флуороксибир – 0.31 мг/кг – хербицид, тиаметоксам – 0.027 мг/кг – инсектицид.

Взета от същото землище проба от пчели с резултат хлорпирифос - 0.013 мг/кг – инсектицид, беномил + карбендазим - 0.01 мг/кг – фунгицид, фенамидон - 0.013 мг/кг – фунгицид, тиофанат-метил - 0.11 мг/кг - фунгицид.

3. В с. Нова Камена, общ. Тервел, обл. Добрич е взета една проба от пчели, в която са открити остатъчни количества от кумафос 0.71 мг/кг и фенпропиморф 0.014 мг/кг, които не са продукти за растителна защита.

В растителната проба са установени - фенвалерат 0.11 мг/кг – ветеринарномедицински продукт, амидосулфурон 0.12 мг/кг и йодосулфурон-метил 0.031 мг/кг - хербициди, азоксистробин 0.31 мг/кг, протиоконазол 0.17 мг/кг, спироксамин 4.6 мг/кг и тебуконазол 4.6 мг/кг – фунгициди.

4. В гр. Симеоновград, обл. Хасково - взета една растителна проба от рапица с резултат хлорпирифос – 0.11 мг/кг и циперметрин – 0.075 мг/кг – инсектициди.

При обстоен преглед на получените резултати се установява, че липсва съвпадение между веществата открити в пробата от пчели и тези в съответната растителна проба. Поради тази причина не може да бъде направена следствена връзка между употребата на продукти за растителна защита на конкретните площи и смъртността на пчелите.

Съставени са **6 бр.** акта за установено административно нарушение (АУАН), както следва:

- **Четири броя АУАН по Закона за пчеларството** в областите Бургас, Русе и Сливен за третиране на земеделски култури, намиращи се във фаза на цъфтеж, за третиране извън часовия диапазон, определен в Наредба № 13/2016 за мерките за опазване на пчелите и пчелните семейства от отравяне и за липса на уведомяване на пчеларите при пръскане с наземна техника.

Съгласно чл. 44 от Закона за пчеларството лицата, които не спазват мерките за опазването на пчелите от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности се наказват с глоба от 3000 до 5000 лв. Когато нарушението е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 8000 до 10 000 лв.

Съгласно чл. 45 от Закона за пчеларството лицата, които употребяват продукти за растителна защита и препарати за дезинфекция и дезинсекция върху земеделски и горски култури, трайни и крайпътни насаждения и медоносна растителност, намиращи се във фаза на цъфтеж, се наказват с глоба от 4000 до 5000 лв. Когато нарушението е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 8000 до 10 000 лв.

- **Два броя АУАН по Закона за защита на растенията** в област Добрич за липса на уведомяване на собствениците на пчелини от лицата, които извършват растителнозащитни дейности.

Съгласно чл. 144 от Закона за защита на растенията лицата, които не изпълняват задължение за уведомяване за употреба на продукти за растителна защита с наземна техника или чрез въздушно пръскане, се наказват с глоба от 1500 до 2400 лв. Когато нарушението е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция от 2400 до 3600 лв.

Резултати от проверките в област Бургас - 2 бр. АУАН, няма издадени НП:

с. Желязово, общ. Бургас - Взетата от официалния ветеринарен лекар проба от умрели пчели в района на Бургас е била недостатъчна като количество и не е изпратена за анализ, тъй като собственикът на пчелина е отказал да заплати сумата. По тази причина, взетите от инспекторите по растителна защита 2 бр. проби от третирана рапица не са изпратени за анализ. Заключение на Комисията е, 60% подмор на пчели, но не може да се установи дали са загинали от третиране защото няма анализ на пчелите. На 17.04.2020 г. пчелните семейства са били добре, подмор е установен на 26.04.2020 г.

с. Трояново, общ. Бургас – Проверка по сигнал на телефона на ОДБХ, наземно пръскане на третиране на рапица в цъфтеж, няма подмор. Издаден **1 брой АУАН по чл. 32** от Закона за пчеларството.

гр. Айтос, обл. Бургас – Проверка по сигнал на телефона на ОДБХ, наземно пръскане на овощна градина с инсектицид след 10:00 часа. Издаден **1 брой АУАН по чл. 33** от Закона за пчеларството.

Резултати от проверките в област Варна – няма издадени Актове:

Подаден сигнал към ОДЗ, кметство Бенковски. Сигналът е оттеглен.

Подаден сигнал по телефона в ОДБХ Варна на 11.05.2020 г., относно пръскане с пестициди в близост до пчелина в с. Блъсково, общ. Провадия. В жалбата не се посочва конкретен ЗС извършител. Съставен е констативен протокол. Не са установени нарушения.

Двата сигнала оттеглени.

Резултати от проверките в област Добрич – издаден 2 бр. АУАН:

с. Свети Никола, с. Нова Камена, с. Войниково, гр. Тервел, с. Врачанци, общ. Добрич са оттеглени. 7 бр. сигнала оттеглени.

с. Нова Камена, общ. Тервел е взета проба от пчели с резултат – кумафос 0.71 мг/кг, фенпропиморф 0.014 мг/кг, които не са продукти за растителна защита.

От взета растителна проба от пшеница са установени – фенвалерат 0.11 мг/кг, амидосулфурон 0.12 мг/кг и йодосулфурон-метил 0.031 мг/кг - хербициди, азоксистробин 0.31 мг/кг, протиоконазол 0.17 мг/кг, спирокарбамин 4.6 мг/кг и тебуконазол 4.6 мг/кг – фунгициди. Заключение на комисията е, че смъртността на пчелите не е причинена от ПРЗ в растителната проба. Съставен е акт с № 1/08.05.2020 г. по чл. 112 от ЗЗР. Предстои издаване на наказателно постановление.

с. Честименско, общ. Тервел, обл. Добрич – Проверка по сигнал на телефона на ОДБХ, наземно пръскане на третиране на площи с пшеница с продукти за растителна защита, няма подмор. Съставен е акт с № 2/19.05.2020 г. по чл. 112 от Закона за защита на растенията. Предстои издаване на наказателно постановление.

Резултати от проверките в област Плевен – няма издадени Актове:

На 04.05.2020 г. е извършена проверка в с. Петокладенци, общ. Белене при която е взета една проба от пчели с резултат - перметрин - 231мг/кг, пиперонил-бутоксид - 43.4 мг/кг, тетраметрин - 12.8 мг/кг. Установените активни вещества се съдържат в биоциди, предназначени за третиране срещу мухи, комари и пълзящи насекоми, включително разрешени и за употреба в бита. Няма регистрирани продукти за растителна защита с установената комбинация от активни вещества. При анализа е установено и незначително количество на циперметрин - 0.12 мг/кг, който също е с биоцидно действие.

Пробата от третираната растителност е взета от друго землище, различно от землището, в което е разположена пчелина, по настояване на собственичката на животновъдния обект. В растителната проба не е установено наличие на остатъци от пестициди.

На 12.05.2020 г. в с. Милковица, общ. Гулянци при извършената проверка са взети 2 броя проби от пчелите, след извършено наземно третиране с глифозат и 2 бр. проби от плевелна растителност в новозасята царевица.

- В едната проба от пчели е установено наличие на активното вещество кумафос, съдържащо се във ветеринарномедицински продукти и наличие на активното вещество клотианидин, инсектицид. В растителната проба, взета от същото землище, в което е разположена пчелина, резултата от анализа показва наличие на активното вещество тиаметоксам, инсектицид.

- Във втората проба от пчели е установено активното вещество кумафос, съдържащо се във ветеринарномедицински продукти. Във взетата от същото землище растителна проба е установено активното вещество флуроксипир, съдържащо се в продукт за растителна защита, разрешен за прилагане при царевица за контрол на многогодишни плевели.

На **14.05.2020 г.** е извършена проверка в с. Драгаш войвода, общ. Никопол. Постъпила е една жалба от четири жалбоподателя. Взета е една сборна проба от пчели и една проба от плевелна растителност в новозасята царевица от полето, стопанисвано от фирма Ресен ООД. От взетата сборна проба от новозасята и непоникнала царевица – плевелна растителност са установени – клотианидин – 0.021 мг/кг – инсектицид, флуроксипир – 0.31 мг/кг – хербицид, тиаметоксам – 0.027 мг/кг – инсектицид. Взета от същото землище проба от пчели е с резултат хлорпирифос - 0.013 мг/кг – инсектицид, беномил + карбендазим - 0.01 мг/кг – фунгицид, фенамидон - 0.013 мг/кг – фунгицид, тиофанат-метил - 0.11 мг/кг – фунгицид.

На **15.05.2020 г.** е извършена проверка в общ. Левски на един пчелин в с. Стежерово и на един пчелин в с. Божурлук. В община Белене е извършена проверка на 4 пчелина в с. Петокладенци и на един пчелин в с. Татари. Взета е една сборна проба пчели от седем пчелина от четири населени места. Установени са – никосулфурон 0.019 мг/кг – хербицид, паклобутразол - 0.071 мг/кг – растежен регулатор, тиаметоксам – 0.063 мг/кг – инсектицид.

Взета от същото землище проба от пчели е с резултат клотианидин - 0.01 мг/кг – инсектицид. Открити са следи от димоксистробин - 0.009 мг/кг, боскалид - 0.006 мг/кг, тиаметоксам - 0.004 мг/кг.

Резултати от проверките в област Разград – няма издадени Актове:

с. Конево, общ. Разград – Издадени са 9 бр. констативни протоколи от взети проби от живи пчели със съмнение за болестите Нозема, Вароатоза. Установява се Нозема и V.destructor.

с. Каменар, общ. Разград – Издаден е 1 бр. констативен протокол от взети проби от живи пчели. Установява се Нозема и V.destructor.

гр. Завет - Издаден е 1 бр. констативен протокол. Взета е проба от пчели и изпратена в НДНИВМИ, гр. София. Комисията не може да установи пряка връзка за смъртността на пчелите с проведените растителнозащитни, дезинфекционни мероприятия.

Резултати от проверките в област Русе – 1 бр. АУАН:

гр. Глоджево, общ. Ветово – Издаден е 1 бр. констативен протокол от проверка. Нарушена е процедура по уведомяване при пръскане с наземна техника. Няма уведомителни писма и не са уведомени пчеларите за РЗ мероприятиято. Издаден **1 брой АУАН** по чл. 32 от Закона за пчеларството и чл. 4, ал. 1, т.1, ал. 3 и чл. 8, ал. 1 от Наредба № 13, чл. 107, т. 2 от ЗЗР.

Резултати от проверките в област Сливен – 1 бр. АУАН:

с. Караново, общ. Нова Загора – Издаден е 1 бр. констативен протокол от проверка. Установено е пръскане на рапица в цъфтеж с наземна техника без уведомително писмо, не

са уведомени пчеларите за РЗ мероприятиято. Издаден **1 брой АУАН** по чл. 32, ал. 1 от Закона за пчеларството и чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредба № 13/2016 г.

Резултати от проверките в област Хасково – няма издадени Актове:

гр. Симеоновград – Взета 1 бр. проба от рапица. Анализът показва наличие на активните вещества хлорпирифос – 0.11 мг/кг и циперметрин – 0.075 мг/кг – инсектицид. Проба от пчели не е изпратена за анализ от жалбоподателя, който е оттеглил жалбата.